

Закључак Владе Србије из новембра ове године, до чије копије су дошли новинари КРИК-а, открива да је авио-компанији „Ер Србији“ из државне касе поклоњено 11,7 милиона евра да покрије прошлогодишње губитке лета Београд – Њујорк и још 2,3 милиона евра за гориво ове године. Документ демантује изјаве политичара из врха власти да је компанија профитабилна и да се прекинуло са давањем државне помоћи, док саговорници КРИК-а критикују овакав начин трошења новца грађана.

Новинари КРИК-а дошли су до копије закључка Владе који је у Министарству трговине, туризма и телекомуникација заведен 7. новембра ове године, а који сведочи да се новцем пореских обвезника помаже рад „Ер Србије“. Документ је донет по хитном поступку и открива да је 14 милиона евра из буџета уложено у авио-компанију током 2017. и 2018. године како би се покрили губици лета за Њујорк и трошкови горива на другим линијама.

Авио-превозник „Ер Србија“, у којој власништво деле арапски „Етихад“ са 49 и Република Србија са 51 одсто, годинама послује захваљујући субвенцијама државе.

Иако су представници власти раније тврдили да ће престати да компанији поклањају

државни новац, то није учињено. Ово потврђују новинарска открића, укључујући и документ чију садржину објављујемо.

Проблематични лет за Њујорк

Када је директан лет из Београда за Њујорк промовисан 2016. године, државни званичници нису крили да он у почетку неће бити профитабилан. Донедавни генерални директор „Аир Србија“ Дане Кондић, који је крајем 2017. поднео оставку на ту функцију, тврдио је да ће линија постати исплатива за две године. То се, међутим, није догодило и држава је наставила да помаже овај лет новцем грађана.

Како открива закључак до којег су дошли новинари КРИК-а, Влада је 27. децембра 2017. са „Ер Србија“ склопила Уговор о условима коришћења финансијских средстава.

Само дан касније 14 милиона евра из државне касе уплаћено је на рачун „Аир Србија“. Новац је уплатило Министарство привреде, пише у закључку.

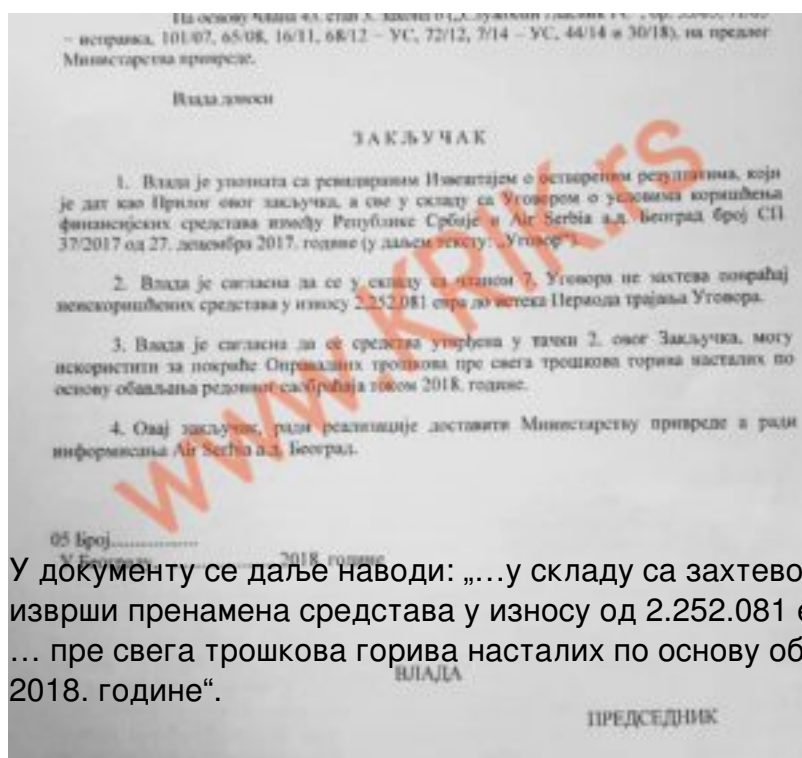
Планирано је да се овај новац, како је описано у документу, искористи „искључиво за сврхе финансирања трошкова линије ЈФК (лет из Београда за Њујорк)“.

Од укупно 14, „Ер Србија“ искористила је 11,7 милиона евра да покрије губитке које је имала током 2017. године на овој непрофитабилној рути .

Након тога, преостало јој је око 2,3 милиона евра.

Влада је зато прошлог месеца овим закључком одобрила захтев „Аир Србија“ да преостали новац задржи и дозволила јој да га потроши на гориво.

У закључку Влада констатује да се цена авио-горива на светском тржишту драстично повећала и тиме „утицала негативно на резултат профитабилности руте (Београд-Њујорк) у 2018. години“.

У документу се даље наводи: „...у складу са захтевом (Ер Србија), предложено је да се изврши пренамена средстава у износу од 2.252.081 евра, те да се искористе за покриће ... пре свега трошкова горива насталих по основу обављања редовног саобраћаја током 2018. године“.

Документ до којег је дошао КРИК показује да тврдња да „Ер Србија“ успешно послује није тачна, истиче економиста и стручњак за страна улагања Милан Ковачевић. Он тврди и да финансијски извештаји ове компаније не приказују право стање.

„Држава толерише њене губитке и на разне начине убацује новац како би те губитке сакрила“, каже Ковачевић за КРИК.

Тајни пословни аранжман

Сви детаљи уговора који је држава 01. августа 2013. склопила са „Етихадом“ и даље нису познати. БИРН је објавио нацрт овог уговора према којем је држава, сем преузимања дуговања, пристала да уплати 100 милиона евра у „Аир Србија“ – док је страни партнер уложио 40 милиона у виду зајма.

Немања Ненадић из невладине организације „Транспарентност Србија“ напомиње да је уговор о додели помоћи који је Влада склопила са „Ер Србијом“ морао да прође контролу надлежне Комисије за доделу државне помоћи.

С обзиром да на сајту Комисије нема објава о овој помоћи, како наводи Ненадић, Комисија о њој вероватно није ни одлучивала, док је од јавности намерно сакривено да буџетски новац одлази „Ер Србији“.

„Верујем да су разлози за такво скривање пре свега маркетиншке природе, будући да је раније било најављено да ће Ер Србија почети да ради на тржишној основи, без помоћи државе, а да се то није догодило“, каже Ненадић за КРИК.

Од Комисије до данас није стигао одговор на питања новинара КРИК-а да ли је одобрено да се износ од 14 милиона евра из буџета поклони „Ер Србији“.

Из кабинета премијерке, министарства привреде и министарства финансија нису одговорили на питања КРИК-а о улагању државе у авио-компанију.

Дугогодишње субвенционисање

Ранијих година „Ер Србија“ је добијала и новчану помоћ у виду отписивања дугова. Тако је Аеродром „Никола Тесла“, који је власт недавно дала под концесију, опростио милионе евра које му је „Ер Србија“ дуговала, о чему је раније писао КРИК.

Финансијски извештај „Аир Србиа“ за 2017. годину такође не говори у прилог њеном успешном пословању. Компанија је зарадила свега 16 милиона евра – што је мање од износа који је држава уложила у њу.

Према финансијском извештају, током те године донације државе износиле су 20 милиона евра, како је Инсајдер раније писао.

Инсајдер је недавно објавио и да је у републичком буџету за 2019. испланирано да држава финансијски помогне „Ер Србији“ и наредне године, али из тог документа није јасно по ком основу и са колико новца ће држава помоћи рад ове компаније.

(Крик)